

#Bezpieczeństwo

Palność zabawek

Raport Inspekcji Handlowej

Kto, co i kiedy?

8 wojewódzkich inspektoratów IH w Katowicach, Kielcach, Krakowie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Warszawie, Wrocławiu, od października do grudnia 2023 r. sprawdziło **30 modeli zabawek pod kątem wymagań formalnych (np. oznakowania) oraz w zakresie palności, czyli zagrożenia wynikającego z możliwości zajęcia się zabawki ogniem.**

Zbadaliśmy peruki, stroje, kostiumy i miękkie maskotki.

Kto, co i kiedy?

Sprawdziliśmy importerów, sprzedawców hurtowych, sklepy detaliczne i wielkopowierzchniowe.

Zabawki badane w zakresie palności pochodziły: 27 modeli z Chin i po 1 z Indonezji, Polski, Włoch.

Tło kontroli

Prezes UOKiK wraz z Inspekcją Handlową dba o to, by w ręce najmłodszych konsumentów trafiały **tylko bezpieczne zabawki.**

Przedsiębiorców typujemy na podstawie **wyników wcześniejszych kontroli.**

Uwzględniamy też **sygnały medialne, informacje od konsumentów i przedsiębiorców.**

 Ustawa z 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku;
Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 20 października 2016 r.
w sprawie wymagań dla zabawek

Oznakowanie

Inspektorzy zweryfikowali, czy zabawki mają:

- ➔ prawidłową dokumentację techniczną (np. sprawozdanie z badań) oraz deklarację zgodności,
- ➔ dane identyfikacyjne producenta lub importera,
- ➔ informacje identyfikujące zabawkę,
- ➔ prawidłowy znak CE,
- ➔ wymagane ostrzeżenia,
- ➔ poprawną instrukcję w języku polskim.

Wyniki kontroli wymagań formalnych

**Na 30 modeli zabawek w 6 stwierdziłmy
nieprawidłowości.**

W 2 przypadkach – brak wymaganych
ostrzeżeń, m.in. „Trzymać z dala od ognia”.

**Efekt: Konsument nie ma odpowiedniej
informacji o ryzyku związanym z użyciem
zabawki i może nie być w stanie właściwie
mu zapobiec.**

Wyniki kontroli wymagań formalnych

W 2 przypadkach – niewłaściwie sporządzona deklaracja zgodności lub jej brak.

Efekt: Brak dowodu na sprawdzenie przez producenta, czy zabawka spełnia obowiązujące wymagania.

W 2 przypadkach – brak danych producenta i importera na zabawkach.

Efekt: Utrudnienie działania organom kontroli oraz dochodzenia praw konsumentowi od podmiotu odpowiedzialnego za zapewnienie bezpieczeństwa zabawki.

Badania laboratoryjne

Sprawdziliśmy m.in.:

- **„palność zabawki”**, czyli zdolność materiału, z którego wykonano produkt, do palenia się płomieniem w określonych warunkach,
- **trwałość szwów i dostęp do wypełnienia**, które może zostać połknięte przez dziecko,
- **występowanie małych elementów.**

Badania laboratoryjne

Cel badania w zakresie palności to **sprawdzenie, czy materiał, z którego wykonano zabawkę, jest łatwopalny** i jak szybko rozprzestrzenia się na nim ogień. Jednocześnie zweryfikowaliśmy inne parametry wpływające na bezpieczeństwo zabawki.

Badanie odbywa się w komorze do badania palności. W odpowiednio wyposażonej pracowni znajduje się również specjalna komora klimatyczna do przygotowania próbek.

Badania laboratoryjne

Aby „spalić” np. kostium do przebierania się, eksperci najpierw go piorą (jeśli tak przewiduje producent), suszą, a potem wycinają z niego próbkę. Następnie umieszczają materiał na podwójnej ramce w kształcie litery U, która wyglądem przypomina skocznię narciarską.

Tak zamocowaną próbkę klimatyzują, czyli stabilizują jej wilgotność i temperaturę, a później poddają działaniu płomienia o odpowiedniej wysokości, ustawionego pod określonym kątem. Eksperci mierzą czas palenia próbki po usunięciu płomienia i obliczają prędkość jego rozprzestrzeniania.

Wyniki – badań laboratoryjnych

Na 30 modeli zabawek **6** miało nieprawidłowości.

- W 1 przypadku – przekroczony dopuszczalny czas palenia się materiału, z którego wykonano zabawkę – ryzyko poparzenia i pożaru.
- W 4 przypadkach – dostęp do wypełnienia z materiału włóknistego – ryzyko zadławienia lub uduszenia.
- W 1 przypadku – zbyt małe elementy – ryzyko zakrztuszenia w przypadku połknięcia przez dziecko.

Wyniki kontroli

Wyłącznie pod kątem niezgodności formalnych zakwestionowaliśmy **4 modele** zabawek.

W **2 zabawkach** odnotowaliśmy zarówno niezgodności formalne, jak i niezgodności w zakresie konstrukcji.

Wyłącznie niezgodności konstrukcyjne stwierdziliśmy w **4 zabawkach**.

Efekty kontroli

6 przypadków może skończyć się postępowaniem administracyjnym, a w efekcie – nałożeniem kar.

W **3 z 4** przypadków stwierdzonych niezgodności formalnych przedsiębiorcy podjęli już działania naprawcze.

Porady dla przedsiębiorców

Kupuj od sprawdzonych dostawców.

Weryfikuj, czy zabawka ma:

- **dokumentację techniczną** – np. sprawozdanie z badań potwierdzające zgodność z wymaganiami przeprowadzone przez wiarygodne laboratorium,
- prawidłowo sporządzoną **deklarację zgodności**,
- **instrukcję w języku polskim**,
- **wymagane ostrzeżenia** – patrz: norma PN-EN 71-1+A1:2018-08 i Rozporządzenie MRiF,
- **oznakowanie CE** – patrz: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008.

Porady dla przedsiębiorców

- Za wprowadzenie do obrotu przez producenta bądź importera zabawki niezgodnej z wymaganiami grozi **kara w wysokości do 100 tys. zł.**
- Za każdą niezgodność formalną (np. brak danych producenta/importera) grozi **kara do 10 tys. zł.**
- Za brak oznakowania CE grozi **kara do 20 tys. zł.**
- Niebezpieczna zabawka jest zgłaszana przez UOKiK do unijnego systemu **Safety Gate RAPEX**, aby nie trafiła w ręce europejskich konsumentów.

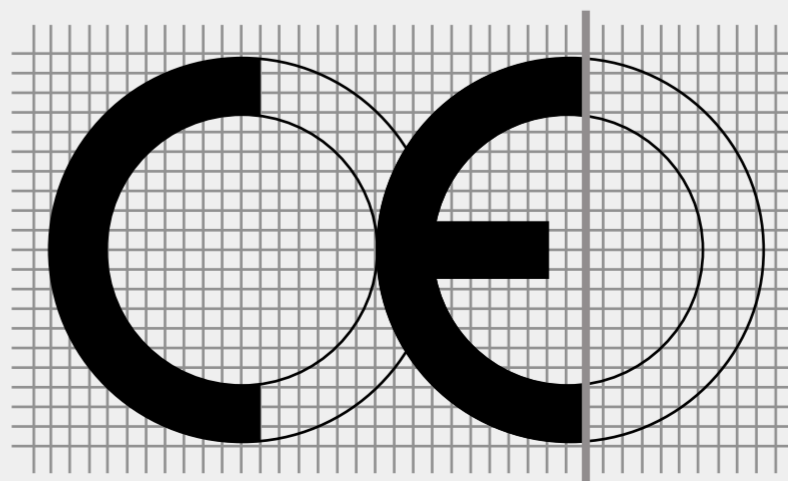

Porady dla konsumentów

Sprawdź:

Upewnij się, że zabawka ma znak CE:

- To deklaracja producenta, że produkt spełnia odpowiednie wymagania unijne.
- Powinien on być umieszczony w sposób widoczny, czytelny i trwały na zabawce, opakowaniu lub przytwierdzonej etykiecie.
- Można wtedy domniemywać, że zabawka będzie bezpieczna dla małych użytkowników.
- Czytaj etykiety oraz umieszczone na nich ostrzeżenia i informacje.

Porady dla konsumentów

- Sprawdź, czy zabawka ma oznaczenie **podmiotu odpowiedzialnego** (producenta/importera), co ułatwi Ci dochodzenie swoich praw.
- **Nie kupuj zabawek nieoznakowanych – szczególnie danymi producenta/importera!**
- Jeśli posiadasz zakwestionowaną zabawkę, o której wspominaliśmy w raporcie – **poinformuj o tym producenta lub importera (dystributora) oraz Inspekcję Handlową z Twojego województwa.**
- Sprawdź ogłoszenia publikowane na **uokik.gov.pl/ogloszenia** i postępuj zgodnie z zawartymi tam wskazówkami.

Na skróty

Kontrola zabawek w zakresie palności

Nieprawidłowości miało 10 na 30 modeli

Badania laboratoryjne

→ 6 na 30 zakwestionowane

Weryfikacja wymagań formalnych

→ 6 na 30 z błędami

Zescreenuj i podaj dalej!

Listę skontrolowanych
produktów
znajdziesz w osobnym
dokumencie na [**uokik.gov.pl**](https://uokik.gov.pl)

